

Niniejszy dokument zawiera najważniejsze informacje o produkcie. Pełne informacje o produkcie podawane są przed zawarciem umowy ubezpieczenia i znajdują się w Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Operatora Transportowego (Przewoźnika Drogowego i Spedytora) o symbolu C8240 (zwanymi dalej OWU). Powyższe OWU obowiązują od dnia 15 października 2022 roku.

Jakiego rodzaju jest to ubezpieczenie?

Jest to ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej:

- przewoźnika drogowego w ruchu krajowym
- przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym
- przewoźnika drogowego w ruchu kabotażowym
- spedytora

Co jest przedmiotem ubezpieczenia?

- ✓ przewoźnik drogowy w ruchu krajowym (§ 3, § 6 OWU):

odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego w odniesieniu do krajowego przewozu przesyłek za szkody rzeczowe zaistniałe w czasie między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem oraz szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami ustawy Prawo przewozowe

- ✓ przewoźnik drogowy w ruchu międzynarodowym (§ 4, § 6 OWU):

odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego w odniesieniu do międzynarodowego przewozu przesyłek za szkody rzeczowe zaistniałe w czasie między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem oraz szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami konwencji CMR

- ✓ przewoźnik drogowy w ruchu kabotażowym (§ 5, § 6 OWU):

odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego w odniesieniu do kabotażowego przewozu przesyłek za szkody rzeczowe zaistniałe w czasie między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem oraz szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami prawa miejscowego

- ✓ spedytor (§ 7 OWU):

odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego wykonującego usługi spedycji krajowej oraz międzynarodowej za szkody rzeczowe i szkody finansowe powstałe z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usług spedycyjnych w ramach zawartej umowy spedycji, w tym odpowiedzialność za przewoźników i dalszych spedytorów zgodnie z art. 799 kodeksu cywilnego

Czego nie obejmuje ubezpieczenie?

Przewozu/spedycji niżej wymienionych ładunków:

- ✗ wartości pieniężne, dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie wszelkiego rodzaju, zbiory archiwalne, dokumenty, plany, wzory, prototypy
- ✗ przesyłki pocztowe i kurierskie przewożone na prawie pocztowym
- ✗ mienie przesiedlenia (mienie przewożone w ramach przeprowadzki)
- ✗ materiały niebezpieczne należące do klasy VII ADR
- ✗ materiały biologiczne pochodzenia ludzkiego takie jak krew, preparaty z krwi, tkanki ludzkie
- ✗ ładunki wrażliwe/ szczególnie nie zgłoszone do ubezpieczenia

Pozostałe ograniczenia i wyłączenia określono w § 8 OWU.

Jakie są ograniczenia ochrony ubezpieczeniowej?

Z ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są:

szkody powstałe wskutek:

- ! działania siły wyższej
- ! konfiskaty/przepadku
- ! kar i grzywien
- ! wad ukrytych towaru i jego właściwości naturalnych
- ! braku miary, wagi lub objętości w granicach norm
- ! winy umyślnej, rażącego niedbalstwa
- ! spożycia alkoholu, narkotyków
- ! niewłaściwego załadowania lub rozmieszczenia towaru na środku transportu przez nadawcę
- ! wydania towaru osobie nieuprawnionej

oraz szkody:

- ! powstałe po stronie nadawcy/odbiorcy, na które przewoźnik nie miał wpływu
- ! wyrządzone w środowisku naturalnym
- ! ujawnione w wyniku inwentaryzacji
- ! wynikające z działania energii jądrowej/ substancji radioaktywnych
- ! spowodowane atakiem cybernetycznym

Pozostałe ograniczenia i wyłączenia określono w § 8 OWU, § 10 ust. 6, § 15 ust. 2 i 3, § 16 ust. 10 § 17 ust. 3

Gdzie obowiązuje ubezpieczenie?

W przypadku przewoźnika drogowego w ruchu krajowym ubezpieczenie obowiązuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
W przypadku przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym, ruchu kabotażowym oraz ubezpieczenia OC spedytora ubezpieczenie obowiązuje w zakresie terytorialnym wskazanym w umowie ubezpieczenia.

Co należy do obowiązków Ubezpieczonego?

- podanie wszystkich znanych sobie okoliczności, o które Warta pytała we wniosku lub innej formie przed zawarciem umowy ubezpieczenia
- informowanie o zmianach dotyczących okoliczności, o które Warta pytała przed zawarciem umowy ubezpieczenia
- opłacenie składki lub kolejnych rat składki – zgodnie z ustaleniami na polisie – jeśli Ubezpieczony jest jednocześnie Ubezpieczającym

Obowiązki w przypadku wystąpienia szkody/zgłoszenia roszczenia:

- użycie wszelkich dostępnych środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów
- zgłoszenie do Warty wypadku ubezpieczeniowego, nie później niż w ciągu 7 dni roboczych od daty wypadku lub od daty powzięcia informacji o wypadku

Szczegółowe informacje na temat obowiązków Ubezpieczonego znajdują się w § 14 i § 15 OWU.

Jak i kiedy należy opłacać składki?

Składka lub jej pierwsza rata powinna być zapłacona (jest to obowiązek Ubezpieczającego, niezależnie od tego, czy jest jednocześnie Ubezpieczonym) w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia lub później, jeżeli takie były ustalenia w umowie ubezpieczenia. Składka jest płatna w wysokości i terminach określonych w umowie ubezpieczenia jednorazowo lub w ratach.

Kiedy rozpoczyna się i kończy ochrona ubezpieczeniowa?

Umowa ubezpieczenia zawierana jest na rok. Daty początku i końca okresu ubezpieczenia wskazane są w dokumencie ubezpieczenia.

Ochrona ubezpieczeniowa kończy się ostatniego dnia okresu ubezpieczenia lub z chwilą odstąpienia od umowy bądź rozwiązania umowy.

Szczegółowe informacje na temat okresu ubezpieczenia i czasu trwania odpowiedzialności określono w § 11 OWU.

Jak rozwiązać umowę?

Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Pozostałe przypadki rozwiązania umowy przed upływem okresu ubezpieczenia reguluje § 11 OWU.

warta.

Ogólne Warunki Ubezpieczenia

OC operatora transportowego
(przewoźnika drogowego i spedytora)

W ramach OWU OC operatora transportowego (przewoźnika drogowego i spedytora) Warta obejmuje ochroną:

- odpowiedzialność cywilną przewoźnika drogowego w ruchu krajowym
- odpowiedzialność cywilną przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym
- odpowiedzialność cywilną przewoźnika drogowego w ruchu kabotażowym
- odpowiedzialność cywilną spedytora.

Zakres ochrony obejmuje odpowiedzialność cywilną przewoźnika drogowego za szkody rzeczowe zaistniałe w czasie między przyjęciem przesyłki do przewozu a jej wydaniem oraz szkody finansowe powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do danego rodzaju przewozu (krajowego, międzynarodowego, kabotażowego).

Zakres ubezpieczenia wg OWU uwzględnia:

- rabunek (rozbój)
- kradzież – z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU
- wtargnięcie osób trzecich do przestrzeni ładunkowej pojazdu
- wypadek z winy osoby trzeciej
- inne zdarzenia, nie wyłączone w OWU
- opóźnienie
- niewykonanie lub nienależyte wykonanie polecenia zmiany umowy przewozu
- utrata/ niewłaściwe wykorzystanie dokumentów
- pokrycie cła i innych kosztów (transport krajowy i międzynarodowy)
- nierozsądny wybór osób trzecich (transport międzynarodowy)
- klauzula Paramount (transport międzynarodowy)
- klauzula braku poboru zaliczenia (transport międzynarodowy)
- podwykonawcy
- załadunek/ rozładunek/ zamocowanie/ rozmieszczenie przesyłki na środku transportu
- utrata i uszkodzenie kontenera lub innego opakowania wielokrotnego użytku (w tym palet).

Zakres ubezpieczenia obejmuje odpowiedzialność cywilną spedytora za szkody rzeczowe i szkody finansowe powstałe z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usług spedycyjnych w ramach zawartej umowy spedycji, w tym odpowiedzialność za przewoźników i dalszych spedytorów zgodnie z art. 799 kodeksu cywilnego.

Dodatkowo zakres ubezpieczenia można rozszerzyć o:

- rażące niedbalstwo
- użycie alkoholu/ narkotyków
- wydanie osobie nieuprawnionej
- deklarację wartości (transport międzynarodowy)
- kwotę specjalnego interesu (transport międzynarodowy)
- akty terrorystyczne.

Zgodnie z OWU Warta pokrywa także w granicach ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy ubezpieczenia:

- koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Warty w celu ustalenia okoliczności zdarzenia lub rozmiaru szkody
- uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczającego w celu zapobieżenia powstaniu szkody lub zmniejszenia jej rozmiaru – w tym koszty podniesienia i wyciągnięcia środka transportu, który uległ wypadkowi, jeśli jest to konieczne i uzasadnione celem ratowania przewożonego ładunku
- koszty związane z koniecznością przeładunku ładunku lub jego przechowywania i inne uzasadnione koszty związane z powstałą szkodą – oraz – w ramach limitu na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia – koszty uprzątnięcia beużytecznego ładunku, utylizacji beużytecznego ładunku dokonywanej w związku z obowiązującymi przepisami lub nakazem władz, segregowania uszkodzonego ładunku
- koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu cywilnym wszczętym przeciwko Ubezpieczającemu, prowadzonym w uzgodnieniu z Wartą.

**OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ OPERATORA TRANSPORTOWEGO
(PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO I SPEDYTORA)**

**Informacja o postanowieniach wzorca umowy, o których mowa w art.17 ustawy
z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej**

Rodzaj informacji	Nr jednostki redakcyjnej w OWU
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartości wykupu ubezpieczenia	§ 3 § 4 § 5 § 6 § 7 § 10
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	§ 8 § 10 ust. 6 § 15 ust. 2 i 3 § 16 ust. 10 § 17 ust. 3

Spis treści

§ 1	Postanowienia wstępne	7
§ 2	Definicje	7
§ 3	Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym	8
§ 4	Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym	9
§ 5	Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu kabotażowym	11
§ 6	Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności przewoźnika – postanowienia wspólne	12
§ 7	Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej spedytora	12
§ 8	Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności Warty	13
§ 9	Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia	16
§ 10	Zawarcie umowy ubezpieczenia	16
§ 11	Okres ubezpieczenia	17
§ 12	Suma ubezpieczenia	18
§ 13	Składka	18
§ 14	Obowiązki Ubezpieczającego	18
§ 15	Postępowanie w przypadku powstania szkody	19
§ 16	Ustalenie wysokości szkody i wypłata odszkodowania	20
§ 17	Roszczenia regresowe	21
§ 18	Skargi i zażalenia	21
§ 19	Postanowienia końcowe	22

Postanowienia wstępne

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ OPERATORA TRANSPORTOWEGO (PRZEWOŹNIKA DROGOWEGO I SPEDYTORA) (zwane dalej OWU) mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” Spółka Akcyjna, zwane dalej Wartą, z przewoźnikami lub spedytorami, tj. podmiotami spełniającymi łącznie niżej określone warunki, zwanymi dalej Ubezpieczającym.
2. Przewoźnik/spedytor jest to:
 - 1) przedsiębiorca, tj. osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą
 - 2) prowadzący działalność zarobkową – przewozową, spedycyjną lub spedycyjno-przewozową – zarejestrowaną zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi
 - 3) posiadający niezbędne dla danej działalności zezwolenia i licencje wymagane obowiązującymi przepisami prawa.
3. Na podstawie niniejszych OWU mogą być zawierane następujące rodzaje umów ubezpieczenia:
 - 1) umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym
 - 2) umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym
 - 3) umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu kabotażowym
 - 4) umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej spedytora.
4. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na cudzy rachunek.

Definicje

§ 2

Przez określenia użyte w niniejszych OWU rozumie się:

1. **Akt terrorystyczny** – użycie przemocy skierowanej przeciw państwu lub społeczeństwu z zamiarem jego zastraszenia dla osiągnięcia celów politycznych, ideologicznych lub społecznych
2. **Franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo, kwotowo lub kwotowo-procentowo wartość każdorazowo pomniejszająca odszkodowanie
3. **Kabotaż** (przewóz **kabotażowy**, ruch **kabotażowy**) – dopuszczony przepisami prawa przewóz wykonywany przez uprawnionego przewoźnika polskiego w obrębie obcego kraju należącego do Unii Europejskiej oraz Norwegii oraz innych państw, na których terytorium zgodnie z obowiązującymi przepisami dopuszcza się przewozy kabotażowe wykonywane przez polskich przewoźników
4. **Kontener** – urządzenie transportowe o trwałym charakterze i odpowiedniej wytrzymałości zapewniającej możliwość wielokrotnego używania, o pojemności co najmniej jednego metra sześciennego, specjalnie zaprojektowane w celu ułatwienia przewozu ładunków jednym lub kilkoma rodzajami środków transportu; również nadwozia wymienne, tj. wymienna część pojazdu ciężarowego służąca do transportu ładunków
5. **Konwencja CMR** – Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 roku
6. **List przewozowy** lub **Inny dokument przewozowy** – dokument wystawiony (również w formie elektronicznej) zgodnie z ustawą **Prawo przewozowe**, zawierający następujące dane:
 - 1) nazwisko lub nazwę i adres nadawcy **Przesyłki**
 - 2) nazwisko lub nazwę i adres odbiorcy **Przesyłki**
 - 3) nazwisko lub nazwę i adres przewoźnika
 - 4) miejsce przeznaczenia **Przesyłki** (dokładny adres)
 - 5) miejsce i datę załadunku **Przesyłki**
 - 6) określenie rodzaju i gatunku przewożonego ładunku, jego masy, liczby sztuk oraz sposobu opakowania i oznaczenia
 - 7) inne wskazania i oświadczenia wymagane albo dopuszczone zgodnie z przepisami ze względu na warunki danej umowy lub sposób rozliczeń
7. **List przewozowy CMR** – dokument wystawiony (również w formie elektronicznej) zgodnie z Konwencją o Umowie Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów (CMR)
8. **Ładunki wrażliwe/szczególne** – ładunki wyodrębnione we wniosku ubezpieczeniowym/innym dokumencie zawierającym dane niezbędne do zawarcia umowy ubezpieczenia, których przewóz wpływa na ocenę ryzyka i w odniesieniu do których wymagane jest zadeklarowanie ich przewozu/spedycji celem objęcia ochroną ubezpieczeniową
9. **Materiały niebezpieczne** – materiały sklasyfikowane przez Umowę Europejską dotyczącą międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) z dnia 30 września 1957 roku

10. **Miejsce strzeżone** – teren wydzielony, całodobowo dozorowany, oświetlony w porze nocnej, wyposażony w urządzenia blokujące wjazd i wyjazd
11. **Prawo przewozowe** – Ustawa z dnia 15 listopada 1984 roku Prawo przewozowe, z późniejszymi zmianami
12. **Przesyłka** – ładunek (towar) przyjęty do przewozu na środku transportu na podstawie jednego **listu przewozowego** lub **innego dokumentu przewozowego** (objęty jedną umową przewozu)
13. **Przewoźne** – wynagrodzenie za usługę przewozową (zwane również frachtem)
14. **Rabunek (rozbój)** – zabór mienia przez sprawcę w celu przywłaszczenia przy użyciu przemocy fizycznej lub groźby jej natychmiastowego użycia wobec Ubezpieczającego, osób za które ponosi odpowiedzialność albo przez doprowadzenie Ubezpieczającego lub tych osób do stanu nieprzytomności lub bezbronności
15. **SDR** – Specjalne Prawa Ciągnięcia (Special Drawing Rights) – międzynarodowa jednostka rachunkowa kreowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy
16. **Szkoda finansowa** – wyrażona w pieniądzu strata finansowa powstała w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem przez Ubezpieczającego zobowiązań z umowy przewozu lub spedycji, nie obejmująca utraconych korzyści tj. korzyści które można by osiągnąć, gdyby zdarzenie powodujące szkodę nie zaistniało
17. **Szkoda rzeczowa** – szkoda polegająca na utracie, ubytku lub uszkodzeniu **Przesyłki**
18. **Wartości pieniężne** – krajowe i zagraniczne znaki pieniężne, czek, weksle, inne papiery wartościowe, znaki akcyzy, banderole, żetony, losy loteryjne, bilety komunikacyjne, karty telefoniczne, w tym pre-paid i inne karty/znaki/dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę, złoto, srebro i wyroby z tych metali, kamienie szlachetne i perły, a także platyna i inne metale z grupy platynowców
19. **Wydanie Przesyłki osobie nieuprawnionej** – wydanie **Przesyłki** – pomimo zachowania należytej staranności – podmiotowi, który faktycznie nie był wskazanym w dokumentacji przewozowej odbiorcą **Przesyłki**, w tym również przewoźnikowi/spedytorowi uczestniczącemu w wykonaniu usługi przewozu/spedycji, w tym nieuczciwie podającym się za przewoźnika/spedytora podmiotowi świadomie prowadzącemu działania przestępcze i faktycznie nie prowadzącemu działalności przewozowej/spedycyjnej

Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym

§ 3

1. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu krajowym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego w odniesieniu do przewozu **Przesyłek** dokonywanego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania krajowego transportu drogowego oraz na podstawie dokumentów przewozowych określonych poniżej.
3. Przewóz odbywa się na podstawie **Listu przewozowego** lub – jeśli nie wystawiono **Listu przewozowego** – na podstawie **Innego dokumentu przewozowego** zawierającego dane Ubezpieczającego.
4. W sytuacji, gdy z przyczyn niezależnych od Ubezpieczającego nie jest możliwe zamieszczenie danych Ubezpieczającego na **Liście przewozowym/Innym dokumencie przewozowym**, przyjmuje się, iż wystarczające dla udokumentowania takiego przewozu jest:
 - 1) zamieszczenie na **Liście przewozowym/Innym dokumencie przewozowym** podpisu kierowcy Ubezpieczającego oraz numeru rejestracyjnego pojazdu, którym wykonywany jest przewóz, oraz
 - 2) zlecenie udzielone Ubezpieczającemu jako podwykonawcy w przedmiotowym transporcie.
5. W odniesieniu do przewozów wykonywanych przez podwykonawców Ubezpieczającego – na podstawie **Listów przewozowych** wystawionych na tychże podwykonawców – dopuszcza się dokumentowanie przewozu poprzez:
 - 1) przyjęte przez Ubezpieczającego zlecenie transportowe (umowa na dany przewóz)
 - 2) zlecenie transportowe wystawione przez Ubezpieczającego dla podwykonawcy
 - 3) **List przewozowy** wystawiony na dany przewóz, zawierający m.in. dane podwykonawcy.
6. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność Ubezpieczającego, którą ponosi on za **Szkody rzeczowe** zaistniałe w czasie między przyjęciem **Przesyłki** do przewozu a jej wydaniem oraz **Szkody finansowe** powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami ustawy **Prawo przewozowe** – w następującym zakresie:

	Zdarzenie	Przepis ustawy Prawo przewozowe (wskazanie o charakterze informacyjnym)	Limit odpowiedzialności Warty (z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności wynikającego bezpośrednio z przepisów ustawy Prawo przewozowe)
1)	Utrata, ubytek, uszkodzenie Przesyłki powstałe od jej przyjęcia do przewozu do jej wydania, w tym powstałe wskutek: a) Rabunku (rozboju) b) kradzieży – z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU c) wtargnięcia osób trzecich do przestrzeni ładunkowej pojazdu d) wypadku środka transportu zaistniałego z winy osoby trzeciej e) innych zdarzeń, nie wyłączonych w niniejszych OWU	art. 65	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
2)	Opóźnienie w dostawie Przesyłki (w tym wskutek nieterminowego podstawienia pojazdu pod załadunek)	art. 65	podwójna kwota Przewoźnego
3)	Szkody wynikłe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania polecenia zmiany umowy przewozu	art. 70	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
4)	Szkody wynikłe z utraty, niewykorzystania lub nienależytego wykorzystania dokumentów wymienionych w Liście przewozowym i do tego listu dołączonych albo złożonych u przewoźnika	art. 71	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
5)	Pokrycie innych kosztów związanych z przewozem Przesyłki , poniesionych przez nadawcę lub odbiorcę ładunku (nie dotyczy Przewoźnego)	art. 82	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia

Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym

§ 4

1. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym – zgodnie z zakresem terytorialnym określonym w umowie ubezpieczenia.
2. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego w odniesieniu do przewozu **Przesyłek** dokonywanego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania międzynarodowego transportu drogowego oraz na podstawie dokumentów przewozowych określonych poniżej.
3. Przewóz odbywa się na podstawie **Listu przewozowego CMR** zawierającego dane Ubezpieczającego.
4. W sytuacji, gdy z przyczyn niezależnych od Ubezpieczającego nie jest możliwe zamieszczenie danych Ubezpieczającego na **Liście przewozowym CMR** przyjmuje się, iż wystarczające dla udokumentowania takiego przewozu jest:
 - 1) zamieszczenie na **Liście przewozowym CMR** podpisu kierowcy Ubezpieczającego oraz numeru rejestracyjnego pojazdu, którym wykonywany jest przewóz oraz
 - 2) zlecenie udzielone Ubezpieczającemu jako podwykonawcy w przedmiotowym transporcie.
5. W odniesieniu do przewozów wykonywanych przez podwykonawców Ubezpieczającego – na podstawie **Listów przewozowych CMR** wystawionych na tychże podwykonawców – dopuszcza się dokumentowanie przewozu poprzez:
 - 1) przyjęte przez Ubezpieczającego zlecenie transportowe (umowa na dany przewóz)
 - 2) zlecenie transportowe wystawione przez Ubezpieczającego dla podwykonawcy
 - 3) **List przewozowy CMR** wystawiony na dany przewóz, zawierający m.in. dane podwykonawcy.

6. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność Ubezpieczającego, którą ponosi on za **Szkody rzeczowe** zaistniałe w czasie między przyjęciem **Przesyłki** do przewozu a jej wydaniem oraz **Szkody finansowe** powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami **Konwencji CMR** – w następującym zakresie:

	Zdarzenie	Przepis Konwencji CMR (wskazanie o charakterze informacyjnym)	Limit odpowiedzialności Warty (z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności wynikającego bezpośrednio z przepisów Konwencji CMR)
1)	Utrata, ubytek, uszkodzenie Przesyłki powstałe od jej przyjęcia do przewozu do jej wydania, w tym powstałe wskutek: a) Rabunku (rozboju) b) kradzieży – z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU c) wtargnięcia osób trzecich do przestrzeni ładunkowej pojazdu d) wypadku środka transportu zaistniałego z winy osoby trzeciej – jeśli przewoźnik nie zdołał uwolnić się od odpowiedzialności powołując się na okoliczności, których nie mógł przewidzieć i którym nie mógł zapobiec e) innych zdarzeń, nie wyłączonych w niniejszych OWU	art. 17	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
2)	Opóźnienie w dostawie Przesyłki (w tym wskutek nieterminowego podstawienia pojazdu pod załadunek)	art. 17	kwota Przewoźnego
3)	Szkody wynikłe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania polecenia zmiany umowy przewozu	art. 12	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
4)	Szkody wynikłe z utraty lub nienależytego wykorzystania dokumentów wymienionych w Liście przewozowym CMR i do tego listu dołączonych albo złożonych u przewoźnika	art. 11	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
5)	Pokrycie cła i innych kosztów związanych z przewozem Przesyłki , poniesionych przez nadawcę lub odbiorcę Przesyłki (nie dotyczy Przewoźnego)	art. 23	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
6)	Szkody powstałe wskutek nierozsądnego wyboru osób trzecich	art. 16 ust. 2	nie więcej niż do górnej granicy określonej w art. 23 i 25 Konwencji CMR
7)	Szkody spowodowane brakiem oświadczenia w liście przewozowym (klauzula Paramount) – z zastrzeżeniem, że Warta odpowiada zgodnie z Konwencją CMR	art. 7 ust. 3	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
8)	Szkody powstałe w wyniku wydania Przesyłki bez pobrania od odbiorcy zaliczenia (klauzula braku poboru zaliczenia)	art. 21	limit 5 000 EUR na jedno i wszystkie zdarzenia lub inny limit określony w umowie ubezpieczenia

**Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej
przewoźnika drogowego w ruchu kabotażowym**

§ 5

1. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu **kabotażowym** na terytorium krajów Unii Europejskiej oraz na terytorium Norwegii oraz innych państw, na których terytorium zgodnie z obowiązującymi przepisami dopuszcza się przewozy **kabotażowe** wykonywane przez polskich przewoźników.
2. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego w odniesieniu do przewozu **Przesyłek** dokonywanego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi dotyczącymi wykonywania **kabotażowego** transportu drogowego oraz na podstawie dokumentów przewozowych określonych w prawie miejscowym państwa, na terytorium którego odbywa się przewóz **kabotażowy**.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność Ubezpieczającego, którą ponosi on za **Szkody rzeczowe** zaistniałe w czasie między przyjęciem **Przesyłki** do przewozu a jej wydaniem oraz **Szkody finansowe** powstałe w wyniku opóźnienia w dostawie – zgodnie z przepisami kraju, na terytorium którego wykonywany jest przewóz **kabotażowy** – w następującym zakresie:

	Zdarzenie	Limit odpowiedzialności Warty (z zastrzeżeniem ograniczenia odpowiedzialności wynikającego bezpośrednio z przepisów prawa miejscowego)
1)	Utrata, ubytek, uszkodzenie Przesyłki powstałe od jej przyjęcia do przewozu do jej wydania, w tym powstałe wskutek: <ol style="list-style-type: none"> a) Rabunku (rozboju) b) kradzieży – z zastrzeżeniem pozostałych postanowień OWU oraz postanowień prawa miejscowego c) wtargnięcia osób trzecich do przestrzeni ładunkowej pojazdu d) wypadku środka transportu zaistniałego z winy osoby trzeciej – jeśli zgodnie z prawem miejscowym nie jest to sytuacja wyłączająca odpowiedzialność przewoźnika e) innych zdarzeń, nie wyłączonych w niniejszych OWU oraz nie wyłączających odpowiedzialności przewoźnika zgodnie z przepisami miejscowymi 	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
2)	Opóźnienie w dostawie Przesyłki (w tym wskutek nieterminowego podstawienia pojazdu pod załadunek) – przewozy na terytorium Niemiec	trzykrotność Przewoźnego
3)	Opóźnienie w dostawie Przesyłki (w tym wskutek nieterminowego podstawienia pojazdu pod załadunek) – przewozy na terytorium innego kraju niż Niemcy	zgodnie z przepisami miejscowymi – nie więcej niż do limitu określonego w umowie ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia
4)	Szkody wynikłe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania polecenia zmiany umowy przewozu	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia
5)	Szkody wynikłe z utraty lub nienależytego wykorzystania dokumentów wymienionych w dokumencie przewozowym i do tego dokumentu dołączonych albo złożonych u przewoźnika	suma ubezpieczenia ustalona w umowie ubezpieczenia

4. W przypadku przewozów **kabotażowych** zastosowanie mają wyłączenia odpowiedzialności, które zostały określone w § 8 ust. 1–3, 5 i 6 niniejszych OWU w odniesieniu do odpowiedzialności cywilnej przewoźnika.
5. Wyłączenia odpowiedzialności, o których mowa powyżej nie dotyczą przewozów **kabotażowych** wykonywanych na terytorium kraju, w którym ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przewoźnika w ruchu **kabotażowym** jest ubezpieczeniem obowiązkowym, a zakres tego ubezpieczenia jest zdefiniowany w przepisach prawa miejscowego (np. Niemcy). W takich sytuacjach zastosowanie mają tylko te wyłączenia odpowiedzialności, które są dopuszczone przepisami prawa miejscowego.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności przewoźnika – postanowienia wspólne

§ 6

1. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej zarówno, gdy Ubezpieczający:
 - 1) sam dokonuje przewozu, również jako podwykonawca
 - 2) zleca wykonanie przewozu podwykonawcy.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest ponadto odpowiedzialność Ubezpieczającego, którą ponosi on za utratę, ubytek, uszkodzenie **Przesyłki** powstałe podczas/wskutek załadunku/rozładunku/zamocowania/rozміщення **Przesyłki** na środku transportu – jeśli Ubezpieczający został zobowiązany do wykonania tych czynności w ramach zawartej umowy przewozu lub jeśli obowiązek taki wynika ze specyfiki ładunku.
3. Przedmiotem ubezpieczenia jest ponadto odpowiedzialność Ubezpieczającego, którą ponosi on za utratę i uszkodzenie **Kontenera** lub innego opakowania wielokrotnego użytku (w tym palet), powierzonego Ubezpieczającemu do przewozu wraz z **Przesyłką** lub stanowiącego samodzielną **Przesyłkę**. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje okres przewozu **Kontenera**/innego opakowania wraz z przewożonym towarem, jak również okres przewozu pustego **Kontenera**/innego opakowania z miejsca jego pobrania do nadawcy w celu załadowania **Przesyłki**, a także od odbiorcy, po zakończeniu przewozu i wydaniu **Przesyłki**, do wskazanego miejsca dostarczenia **Kontenera**/innego opakowania.
4. W przypadku objęcia umową ubezpieczenia zgłoszonych do ubezpieczenia żywych zwierząt Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego za **Szkody rzeczowe** powstałe w czasie przewozu żywych zwierząt, polegające na ich zaginięciu, padnięciu lub dobieciu z konieczności.
5. Zastrzega się, że w odniesieniu do **ładunków wrażliwych/szczególnych**, w umowie ubezpieczenia mogą mieć zastosowanie postanowienia dodatkowe.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej spedytora

§ 7

1. Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczającego wykonującego usługi spedycji krajowej oraz międzynarodowej.
2. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczającego, za **Szkody rzeczowe i Szkody finansowe** powstałe z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usług spedycyjnych w ramach zawartej umowy spedycji, w tym odpowiedzialność za przewoźników i dalszych spedytorów zgodnie z art. 799 kodeksu cywilnego.
3. Do usług spedycyjnych objętych ochroną ubezpieczeniową należą czynności związane z organizacją wysłania lub odbioru **Przesyłki** oraz inne usługi związane z przewozem **Przesyłki**, w tym:
 - 1) organizowanie przewozu, w tym wybór przewoźnika, zawieranie z przewoźnikiem umowy o przewóz, przygotowanie dokumentów związanych z przewozem **Przesyłek**, udzielanie instrukcji wysyłkowych
 - 2) załadunek, przeładunek i wyładunek **Przesyłki**
 - 3) kontrola ilościowa i wagowa **Przesyłek**
 - 4) znakowanie **Przesyłek**
 - 5) pakowanie, przepakowanie **Przesyłek**
 - 6) zgłaszanie **Przesyłki** do ubezpieczenia
 - 7) zgłaszanie **Przesyłki** do odprawy celnej
 - 8) kompletacja **Przesyłek**
 - 9) konfekcjonowanie **Przesyłek**
 - 10) dystrybucja **Przesyłek**
 - 11) składowanie **Przesyłek** (z wyjątkiem składu celnego lub magazynu celnego) zgodnie z obowiązującymi dla danego rodzaju ładunku przepisami, normami oraz zwyczajami przed rozpoczęciem przewozu, w trakcie przewozu oraz po zakończeniu przewozu przez okres nie dłuższy niż 30 dni dla każdego z wymienionych rodzajów składowania.
4. Odpowiedzialność Warty z tytułu **Szkieł finansowych** ograniczona jest do wysokości 5% sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia.
5. Zastrzega się, że w odniesieniu do **ładunków wrażliwych/szczególnych**, w umowie ubezpieczenia mogą mieć zastosowanie postanowienia dodatkowe.
6. W przypadku, gdy Ubezpieczający dokonuje również przewozu **Przesyłki**, przyjmując na siebie odpowiedzialność przewoźnika, ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona w ramach dodatkowo zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego.
7. W przypadku, gdy Ubezpieczający jest zobowiązany do ubezpieczenia **Przesyłki** powierzonej do spedycji, ochrona ubezpieczeniowa może zostać udzielona w ramach dodatkowo zawartej umowy ubezpieczenia ładunków w transporcie (cargo) zgodnie z OWU ładunków w transporcie (cargo).

Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności Warty
§ 8

1. Warta nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

Wyłączenia ogólne – przewoźnik i spedytor		
1)	Powstałe w następujących ładunkach: a) Wartości pieniężne b) dzieła sztuki, zbiory kolekcjonerskie wszelkiego rodzaju, zbiory archiwalne c) dokumenty, plany, wzory, prototypy d) Przesyłki pocztowe i kurierskie przewożone zgodnie z prawem pocztowym e) mienie przesiedlenia (mienie przewożone w ramach przeprowadzki) f) Materiały niebezpieczne należące do klasy VII ADR g) materiały biologiczne pochodzenia ludzkiego takie jak krew, preparaty z krwi, tkanki ludzkie h) ładunki wrażliwe/szczególne nie zgłoszone do ubezpieczenia	wyłączenia przedmiotowe
2)	Powstałe wskutek winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, jego pracowników oraz osób, którym zleca wykonanie przewozu/usługi spedycji lub osób, przy pomocy których wykonuje przewóz/usługę spedycji, chyba że w odniesieniu do rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności	wina umyślna rażące niedbalstwo
3)	Spowodowane przez Ubezpieczającego, jego pracowników oraz osoby, które działają na zlecenie, w imieniu lub na rzecz Ubezpieczającego, po użyciu alkoholu, narkotyków lub innych podobnie działających środków	użycie alkoholu/narkotyków
4)	Powstałe wskutek niezastosowania się do zaleceń zleceniodawcy w kwestii sposobu organizacji/zabezpieczenia przewozu/spedycji	niezastosowanie się do zaleceń zleceniodawcy
5)	Powstałe wskutek siły wyższej rozumianej jako działania sił przyrody, działania wojenne, rewolucje, strajki, Akty terrorystyczne	siła wyższa
6)	Powstałe wskutek wady ukrytej Przesyłki lub jej właściwości naturalnych	wada, właściwość rzeczy
7)	Polegające na braku miary, wagi lub objętości – w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego, ustalonego zgodnie z obowiązującymi przepisami lub przyjętymi zwyczajami	ubytek naturalny
8)	Powstałe w Przesyłce będącej rzeczą używaną z przyczyn wynikających z dotychczasowego użytkowania tej rzeczy (np. naturalne zużycie rzeczy, zużycie eksploatacyjne)	dotychczasowe używanie rzeczy
9)	Powstałe z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, za które Ubezpieczający nie ponosi winy	przyczyny po stronie nadawcy/odbiorcy
10)	Polegające na utraconych korzyściach, tj. korzyściach, które można by osiągnąć, gdyby zdarzenie powodujące szkodę nie zaistniało	utracone korzyści
11)	Powstałe w wyniku konfiskaty /przepadku Przesyłki orzeczonego przez uprawnione do tego organa	konfiskata/ przepadek
12)	Powstałe wskutek działania energii jądrowej i substancji radioaktywnych	energia jądrowa/ radioaktywność
13)	Powstałe wskutek Wydania Przesyłki osobie nieuprawnionej	wydanie osobie nieuprawnionej
14)	Wynikające z tytułu kar pieniężnych, kar umownych, grzywien sądowych i administracyjnych, nałożonych na Ubezpieczającego, jego pracowników oraz osoby, które działają na zlecenie, w imieniu lub na rzecz Ubezpieczającego	kary pieniężne i grzywny
15)	Wyrządzone w środowisku naturalnym	szkody środowiskowe

16)	Powstałe wskutek nieprawidłowego działania sprzętu/systemu/oprogramowania komputerowego, w tym wywołanego wirusem/działaniem hakera, zakłócającym proces/działanie systemu komputerowego czy jakiegokolwiek innego systemu elektronicznego	atak cybernetyczny
-----	--	--------------------

2. W przypadku gdy Ubezpieczający działa jako przewoźnik Warta nie ponosi ponadto odpowiedzialności:

Wyłączenia dodatkowe – przewoźnik		
1)	Za szkody powstałe wskutek niewłaściwego załadunku lub rozmieszczenia ładunku na środku transportu przez nadawcę	załadunek przez nadawcę
2)	Za szkody powstałe wskutek użycia pojazdu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju ładunku, niesprawnego technicznie, lub prowadzonego przez osobę nieuprawnioną	nieprzystosowany pojazd, brak uprawnień
3)	Za szkody powstałe w związku i w następstwie świadczenia usług pomocy drogowej, w tym autoholowania	usługi pomocy drogowej
4)	Z tytułu zadeklarowania w Liście przewozowym CMR wartości Przesyłki zgodnie z art. 24 Konwencji CMR (o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony zgodnie z § 9)	deklaracja wartości
5)	Z tytułu zadeklarowania w Liście przewozowym CMR kwoty specjalnego interesu w dostawie Przesyłki zgodnie z art. 26 Konwencji CMR (o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony zgodnie z § 9)	kwota specjalnego interesu
6)	W odniesieniu do Kontenera /innego opakowania wielokrotnego użytku – za szkody: <ul style="list-style-type: none"> a) spowodowane normalnym zużyciem lub naturalnym procesem starzenia się, w tym korozji i powolnego działania środków żrących b) związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem okresowych przeglądów konserwacyjnych c) spowodowane użytkowaniem Kontenera /innego opakowania w sposób i w celu niezgodnym z jego przeznaczeniem d) powstałe w Kontenerach/innych opakowaniach stanowiących własność Ubezpieczającego lub którymi dysponuje on na podstawie umowy leasingu e) powstałe wskutek użycia pojazdu nieprzystosowanego do przewozu Kontenera 	Kontener /inne opakowanie
7)	W odniesieniu do żywych zwierząt – za szkody powstałe w związku z przewozem: <ul style="list-style-type: none"> a) pojazdami nieprzystosowanymi do przewozu żywych zwierząt b) niezgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i zagranicą oraz niezgodnie z nakazami lub zakazami obowiązującymi w kraju, w którym dokonywany jest przewóz c) niezgodnie z instrukcją, która została Ubezpieczającemu udzielona przez nadawcę lub odbiorcę 	żywe zwierzęta

3. W przypadku gdy Ubezpieczający działa jako przewoźnik Warta nie ponosi ponadto odpowiedzialności za szkody powstałe podczas parkowania (postoju) pojazdu z **Przesyłką** poza miejscami określonymi poniżej:

Dopuszczalne miejsca parkowania (postoju)		
1)	<p>W przypadku ładunków innych, niż wymienione w umowie ubezpieczenia ładunki wrażliwe/szczególne o podwyższonych wymogach bezpieczeństwa przy parkowaniu (postoju):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Miejsca strzeżone b) parkingi (w tym MOP) dla samochodów ciężarowych położone bezpośrednio przy autostradzie/drodze ekspresowej c) przystosowane dla samochodów ciężarowych parkingi przy motelu, hotelu d) całodobowa stacja benzynowa e) miejsca postojowe przy urzędzie celnym, przejściach granicznych, terminalach promowych f) miejsca wskazane przez policję/inne upoważnione służby g) wyznaczone przez odbiorców i nadawców miejsca postojowe przeznaczone dla samochodów ciężarowych 	parkowanie – ładunki inne niż wrażliwe/szczególne o podwyższonych wymogach bezpieczeństwa przy parkowaniu (postoju)
2)	<p>W przypadku określonych w umowie ubezpieczenia ładunków wrażliwych/szczególnych, o podwyższonych wymogach bezpieczeństwa przy parkowaniu (postoju):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) postoje do 60 min – całodobowa stacja benzynowa oraz parkingi dla samochodów ciężarowych (w tym MOP) położone bezpośrednio przy autostradzie/drodze ekspresowej – pod warunkiem, iż kierowca nie opuszcza terenu stacji/parkingu b) postoje dłuższe niż 60 min – w odniesieniu do przewozu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w krajach innych, niż wymienione poniżej – Miejsca strzeżone – lub jeśli kierowca nie opuszcza pojazdu – całodobowa stacja benzynowa c) postoje dłuższe niż 60 min – w odniesieniu do przewozu w następujących krajach: Niemcy, Holandia, Belgia, Luksemburg, Dania, Szwecja, Finlandia, Norwegia, Austria, Szwajcaria, Francja, Hiszpania, Portugalia, Irlandia, Czechy, Litwa, Łotwa, Estonia – miejsca wymienione w ust. 1) 	parkowanie – ładunki wrażliwe/szczególne o podwyższonych wymogach bezpieczeństwa przy parkowaniu (postoju)
3)	<p>Każde miejsce, bez względu na rodzaj ładunków, jeśli parkowanie wynika z jednej z następujących przyczyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) awarii eksploatacyjnej pojazdu, tj. środka transportu, przez którą rozumieć należy uszkodzenie lub zepsucie się środka transportu i/lub jego wyposażenia uniemożliwiające dowieszenie ładunku do miejsca przeznaczenia lub/i w stanie w jakim ładunek został nadany do przewozu b) wypadku drogowego, jakiemu uległ środek transportu c) udzielanie pomocy ofiarom wypadku d) nagłego zachorowania kierowcy, uniemożliwiającego dalszą podróż e) nagłego pogorszenia się warunków pogodowych, uniemożliwiającego dalszą podróż f) wykonywania czynności związanych z dostawą/odbiosem ładunku g) załatwianie formalności związanych z przewozem Przesyłki na przejściach granicznych, urzędzie celnym, terminalach promowych h) wykonywanie poleceń policji lub innych, uprawnionych służb przy czym ciężar dowodu wymienionych okoliczności postoju koniecznego spoczywa na Ubezpieczającym 	parkowanie – szczególne okoliczności

Zastrzega się, że w umowie ubezpieczenia mogą zostać określone odmienne od powyższych dopuszczalne miejsca parkowania (postoju).

4. W przypadku gdy Ubezpieczający działa jako spedytor Warta ponadto nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

Wyłączenia dodatkowe – spedytor		
1)	Powstałe wskutek niewłaściwego opakowania, załadunku lub rozmieszczenia ładunku na środku transportu przez nadawcę z wyjątkiem sytuacji, gdy Ubezpieczający zobowiązany jest w ramach umowy spedycji do wykonania tych czynności	niewłaściwe opakowanie/załadunek
2)	Powstałe wskutek błędów i nieporozumień wynikłych z otrzymania przez Ubezpieczającego zlecenia spedycyjnego zawierającego niedokładne, niekompletne lub nieprawidłowe dane	błędne zlecenie spedycyjne
3)	Ujawnione w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji	inwentaryzacja

5. Warta nie ponosi ponadto odpowiedzialności w przypadkach określonych w § 10 ust. 6 oraz § 15 ust. 2 i 3.
 6. Warta nie wypłaca świadczenia w przypadkach, gdy wypłata świadczenia naraziłaby Wartę na jakiegokolwiek handlowe lub gospodarcze sankcje, zakazy lub restrykcje wprowadzone bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym rezolucjami ONZ, regulacjami Unii Europejskiej lub decyzjami uprawnionych organów Wielkiej Brytanii lub Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia

§ 9

1. W odniesieniu do postanowień § 8, na wniosek Ubezpieczającego i za dodatkową składką, zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony w następującym zakresie:

	Rodzaj rozszerzenia	OCPD w ruchu krajowym	OCPD w ruchu międzynarodowym	OCPD w ruchu kabotażowym	OC spedytora
1)	Rażące niedbalstwo	✓	✓	✓	✓
2)	Użycie alkoholu/narkotyków	✓	✓	✓	✓
3)	Wydanie osobie nieuprawnionej	✓	✓	✓	✓
4)	Deklaracja wartości		✓		
5)	Kwota specjalnego interesu		✓		
6)	Akty terrorystyczne	✓	✓	✓	✓
7)	Szkody powstałe w wyniku wydania Przesyłki bez pobrania od odbiorcy zaliczenia (klauzula braku poboru zaliczenia) – powyżej limitu określonego w OWU		✓		

2. Limit odpowiedzialności Warty w odniesieniu do powyższych rozszerzeń zostanie każdorazowo określony w umowie ubezpieczenia.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

§ 10

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku o ubezpieczenie na formularzu Warty lub na podstawie innego dokumentu.
 2. Warta potwierdza zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia po otrzymaniu od Ubezpieczającego wszystkich danych niezbędnych do zawarcia umowy ubezpieczenia.

3. Wniosek powinien zawierać co najmniej następujące dane:
 - 1) imię, nazwisko lub nazwę i adres Ubezpieczającego
 - 2) zakres ryzyk, które mają być objęte ubezpieczeniem
 - 3) okres ubezpieczenia
 - 4) rodzaj ładunków przewożonych/przyjmowanych do przewozu/spedycji
 - 5) planowane w okresie ubezpieczenia przychody z tytułu wykonywanych usług przewozowych, spedycyjnych
 - 6) sumę ubezpieczenia
 - 7) informację o szkodach z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika/spedytora powstałych w ciągu ostatnich trzech lat poprzedzających datę złożenia wniosku o ubezpieczenie
 - 8) datę rozpoczęcia działalności przewozowej/spedycyjnej.
4. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości wszystkie znane sobie okoliczności, o które Warta zapytywała w formularzu wniosku lub w innej formie przed zawarciem umowy ubezpieczenia. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane.

W przypadku zawarcia umowy mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
5. W okresie trwania umowy ubezpieczenia, Ubezpieczający ma obowiązek zgłaszania zmian dotyczących okoliczności, o których mowa w ust. 4.
6. Warta nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem postanowień ust. 4-5 nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek przewidziany umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.
7. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na cudzy rachunek. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek postanowienia OWU dotyczące Ubezpieczającego, za wyjątkiem postanowień dotyczących składki, do której opłacenia zobowiązany jest wyłącznie Ubezpieczający, dotyczą również Ubezpieczonego, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek.

Okres ubezpieczenia

§ 11

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na określony w umowie ubezpieczenia czas, w którym Warta udziela ochrony ubezpieczeniowej (okres ubezpieczenia). Okres ubezpieczenia trwa jeden rok, chyba że umówiono się inaczej.
2. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność Warty rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki (w całości lub jej pierwszej raty).
3. Odpowiedzialność Warty ustaje i tym samym wygasa stosunek ubezpieczenia:
 - 1) z upływem ostatniego dnia okresu ubezpieczenia, na jaki zawarta została umowa ubezpieczenia
 - 2) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia przez Ubezpieczającego w przypadku określonym w § 11 ust. 4
 - 3) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia w przypadkach określonych w § 11 ust. 6, 7 i 8 oraz w § 13 ust. 5.
4. Jeżeli umowa ubezpieczenia została zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Warta nie poinformowała Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.
5. Odstąpienie od umowy powinno zostać potwierdzone przez Ubezpieczającego w formie pisemnej z równoczesnym zwrotem otrzymanego oryginału dokumentu ubezpieczenia.
6. Jeżeli Warta ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, Warta może wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. Przy braku wypowiedzenia umowa ulega rozwiązaniu z końcem okresu, za który przypadła niezapłacona składka.
7. W przypadku opłacania przez Ubezpieczającego składki w ratach niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki może spowodować ustanie odpowiedzialności Warty, jeśli po upływie tego terminu Warta wezwie Ubezpieczającego do zapłaty składki wyznaczając mu dodatkowy, 7-dniowy termin liczony od daty otrzymania wezwania do zapłaty. W razie nieopłacenia przez Ubezpieczającego składki w tym dodatkowym terminie, umowa ulega rozwiązaniu z upływem ostatniego dnia dodatkowego terminu wyznaczonego dla dokonania płatności.
8. Umowa ubezpieczenia ulega rozwiązaniu w związku z zawieszeniem lub zaprzestaniem prowadzenia działalności w zakresie transportu drogowego lub spedycji przez Ubezpieczającego lub utraty uprawnień do prowadzenia tej działalności. Ubezpieczający zobowiązany jest do poinformowania Warty o powyższym oraz udokumentowania tego faktu. Umowa zostaje rozwiązana z dniem zawieszenia/zaprzestania działalności/ utraty uprawnień.

9. Odstąpienie lub rozwiązanie umowy nie zwalnia Ubezpieczającego od opłacenia składki za okres, przez który Warta udzielała ochrony ubezpieczeniowej.
10. W przypadku odstąpienia lub rozwiązania umowy, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej. Wysokość składki podlegającej zwrotowi ustala się w systemie pro rata.

Suma ubezpieczenia

§ 12

1. W umowie ubezpieczenia ustala się sumę ubezpieczenia, która stanowi górną granicę odpowiedzialności Warty za wszystkie szkody powstałe z jednego zdarzenia.
2. W umowie ubezpieczenia może również zostać ustalona suma ubezpieczenia na jedno i wszystkie zdarzenia. W takich przypadkach każdorazowa wypłata odszkodowania powoduje zmniejszenie sumy ubezpieczenia o wysokość wypłaconego odszkodowania.
3. W odniesieniu do zdarzeń, dla których zgodnie z postanowieniami OWU lub postanowieniami umowy ubezpieczenia jest ustalony limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia, limit taki stanowi sumę ubezpieczenia dla tego zdarzenia i jest wyczerpywalny, tj. ulega zmniejszeniu każdorazowo o kwotę wypłaconego odszkodowania.

Składka

§ 13

1. Składkę ubezpieczeniową oblicza się na podstawie taryfy obowiązującej w dniu zawarcia umowy po dokonaniu oceny ryzyka przez Wartę.
2. Składka ubezpieczeniowa zależy od wysokości sumy ubezpieczenia, rodzaju ładunków będącego przedmiotem przewozu/spedycji, zakresu ubezpieczenia oraz wysokości planowanych w okresie ubezpieczenia przychodów z tytułu wykonywanych usług przewozowych/spedycyjnych.
Na obniżenie lub podwyższenie składki może mieć wpływ przebieg szkodowy ubezpieczenia oraz indywidualna ocena ryzyka.
3. Składka opłacana jest przez Ubezpieczającego jednorazowo lub w ratach.
4. Składka ubezpieczeniowa nie podlega rozliczeniu po zakończonym okresie ubezpieczenia, Warta zastrzega sobie jednak prawo skierowania do Ubezpieczającego zapytania dotyczącego zrealizowanych w okresie ubezpieczenia przychodów z tytułu wykonywanych usług przewozowych/spedycyjnych oraz naliczenia składki dodatkowej, wynikającej ze wzrostu wielkości przychodów – w terminie do 60 dni od daty zakończenia okresu ubezpieczenia.
5. W razie ujawnienia okoliczności, która pociąga za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia.
W przypadku zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym.

Obowiązki Ubezpieczającego

§ 14

1. W trakcie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający powinien niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia powzięcia wiadomości, zawiadomić Wartę o każdej zmianie okoliczności zawartych we wniosku o ubezpieczenie.
2. Przyjmując **Przesyłkę** do przewozu Ubezpieczający powinien sprawdzić dane z **Listu przewozowego** lub **Innego dokumentu przewozowego** dotyczące ilości, wagi, cech i numerów **Przesyłki** oraz jej widocznego stanu i opakowania.
3. W przypadku stwierdzenia rozbieżności między stanem rzeczywistym a treścią **Listu przewozowego** lub **Innego dokumentu przewozowego**, a także w przypadku braku możliwości dokonania czynności sprawdzających, Ubezpieczający powinien wpisać swoje zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem na wszystkich kopiach **Listu przewozowego** lub **Innego dokumentu przewozowego**.
4. W czasie postoju (parkowania) Ubezpieczający powinien ze szczególną starannością zabezpieczyć pojazd wraz z **Przesyłką**, zamykając pojazd i uruchamiając zamontowane w pojeździe urządzenia przeciwkradzieżowe. Parkowanie (postój) powinno odbywać się w miejscach wskazanych w niniejszych OWU jako dopuszczalne miejsca parkowania (postoju).
5. Ubezpieczający powinien ściśle przestrzegać zaleceń zleceniodawcy w kwestii sposobu organizacji/zabezpieczenia przewozu/spedycji **Przesyłki**.
6. W trakcie realizacji usługi przewozu/spedycji Ubezpieczający powinien ze szczególną starannością wybierać podmioty, którym powierza wykonanie usługi przewozu/spedycji. W szczególności, nawiązując współpracę z podwykonawcą, Ubezpieczający powinien:
 - 1) zażądać czytelnych kopii dokumentów, stanowiących podstawę działalności firmy, tj.: wpisu do ewidencji działalności lub KRS, NIP, REGON, stosownych zezwoleń/licencji wymaganych przepisami prawa w zakresie działalności przewozowej/spedycyjnej

- 2) dokonać weryfikacji wiarygodności firmy w oparciu o powyższe dokumenty w dostępnych bazach internetowych (KRS, REGON w bazie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) lub w inny dostępny sposób
- 3) zażądać dokumentów potwierdzających ubezpieczenie danego podmiotu w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika/spedytora.

Postępowanie w przypadku powstania szkody

§ 15

1. W przypadku powstania szkody Ubezpieczający powinien:
 - 1) użyć wszelkich dostępnych środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów
 - 2) podjąć czynności zmierzające do ustalenia sprawcy lub świadków zdarzenia
 - 3) niezwłocznie powiadomić Wartę, wskazując na rozmiar i rodzaj szkody, okoliczności jej powstania; uważa się, że wymóg ten jest spełniony, gdy Ubezpieczający dokonał pisemnego zgłoszenia szkody w ciągu 7 dni roboczych od dnia powstania szkody lub od dnia, w którym dowiedział się o szkodzie lub zdarzeniu, które mogło wywołać szkodę
 - 4) niezwłocznie przekazać Warcie pisemne roszczenia poszkodowanego
 - 5) jeżeli szkoda powstała w wyniku **Rabunku (rozboju)**, kradzieży z włamaniem, wypadku środka transportu o zdarzeniu tym powiadomić policję oraz odpowiednie władze lub organy państwowe niezwłocznie, nie później niż w ciągu 48 godzin od zajścia zdarzenia lub momentu, w którym Ubezpieczający dowiedział się o nim
 - 6) umożliwić przedstawicielowi Warty lub powołanemu przez niego rzeczoznawcy dokonanie oględzin zniszczonego lub uszkodzonego ładunku w celu ustalenia okoliczności powstania szkody, jej rozmiaru i rodzaju oraz udzielić potrzebnych w tym celu wyjaśnień, jak również przedstawić zebrane dowody
 - 7) sporządzić protokół szkody ustalający okoliczności i rozmiar szkody; jeżeli według oceny Ubezpieczającego wartość powstałej szkody nie przekroczy równowartości 2 500 EUR Ubezpieczający wraz z odbiorcą mogą sami sporządzić protokół szkody
 - 8) dostarczyć Warcie w terminie 14 dni od daty zgłoszenia szkody następujące dokumenty:
 - a) **List przewozowy** lub **Inny dokument przewozowy**; umowę spedycji
 - b) dokumenty potwierdzające rodzaj ładunku oraz jego łączną wagę i wartość (faktury zakupu, inne dokumenty)
 - c) notę obciążeniową/reklamację wystawioną przez podmiot uprawniony
 - d) dokumenty pojazdu – ciągnika i naczepy (dowód rejestracyjny – lub w przypadku jego braku – zaświadczenie o dopuszczeniu do ruchu)
 - e) dokumenty kierowcy (prawo jazdy)
 - f) dokumenty uprawniające do wykonywania działalności przewozowej/spedycyjnej (licencja/zezwoleń)
 - g) dokumentację zdjęciową ładunku oraz środka transportu – o ile jest możliwość jej wykonania
 - h) protokół szkody ustalający okoliczności i rozmiar szkody
 - i) oświadczenie kierowcy dotyczące okoliczności powstania i wysokości szkody w przypadku szkód powstałych podczas przewozu żywych zwierząt – zaświadczenie lekarza weterynarii, iż stan zdrowia zwierząt pozwalał na ich przewóz oraz dowód potwierdzający padnięcie zwierzęcia lub dobiecie z konieczności, podpisany przez lekarza weterynarii lub technika weterynaryjnego, względnie protokół z właściwą adnotacją przewoźnika
 - j) inne dokumenty niezbędne do rozpatrzenia roszczenia.
2. Jeżeli Ubezpieczający umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1) Warta jest wolna od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1 pkt 3) Warta może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Warcie ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
4. Ubezpieczający nie może bez pisemnej zgody Warty uznać lub zaspokajać roszczeń osób poszkodowanych lub zobowiązać się do zaspokojenia takich roszczeń.
5. Ubezpieczający powinien niezwłocznie powiadomić Wartę o wszczętym postępowaniu sądowym w związku z zaistniałą szkodą i udzielić na żądanie Warty pełnomocnictwa procesowego wskazanej przez nią osobie.
6. Ubezpieczający powinien, w terminie umożliwiającym Warcie zajęcie stanowiska odnośnie wniesienia środka odwoławczego, przestać do Warty orzeczenie sądu w sprawie cywilnej lub karnej związanej ze zdarzeniem, z którego wynika jego odpowiedzialność.
7. Na wniosek Warty Ubezpieczający zobowiązany jest dostarczyć postanowienie o umorzeniu postępowania wszczętego w sprawie zgłoszenia szkody lub odpis prawomocnego orzeczenia sądu wydanego w sprawie.

Ustalenie wysokości szkody i wypłata odszkodowania

§ 16

1. Warta niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o szkodzie i otrzymaniu dokumentów, o których mowa w § 15 ust.1 pkt. 8) rozpoczyna likwidację szkody polegającą na ustaleniu stanu faktycznego oraz rozmiaru szkody, zasadności roszczenia i wysokości odszkodowania.
2. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia.
3. Wysokość szkody ustalana jest:
 - 1) w przypadku przewozów w ruchu krajowym – na podstawie ustawy **Prawo przewozowe** z uwzględnieniem postanowień § 3
 - 2) w przypadku przewozów w ruchu międzynarodowym – na podstawie **Konwencji CMR** z uwzględnieniem postanowień § 4
 - 3) w przypadku przewozów w ruchu **kabotażowym** – na podstawie przepisów miejscowych kraju, w którym odbywał się przewóz, z uwzględnieniem postanowień § 5.
4. Wysokość odszkodowania w przypadku **Szkody rzeczowej** powstałej podczas wykonywania usług spedycyjnych nie może przekroczyć zwykłej wartości **Przesyłki**.
5. Wysokość odszkodowania z tytułu **Szkody finansowej** w odniesieniu do usług spedycyjnych ustala się z zastrzeżeniem postanowień § 7 ust. 4.
6. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości szkody zgodnie z postanowieniami ust. 3, 4 i 5 z zastrzeżeniem, że:
 - 1) w przypadku przewozów w ruchu międzynarodowym wysokość odszkodowania za **Szkodę rzeczową** nie może przekroczyć równowartości 8,33 **SDR** za kilogram brakującej wagi brutto – z zastrzeżeniem odmiennych postanowień umowy ubezpieczenia
 - 2) w przypadku przewozów **kabotażowych** wysokość odszkodowania za **Szkodę rzeczową** nie może przekroczyć wartości wynikającej z przepisów miejscowych kraju, w którym odbywał się przewóz.
7. W odniesieniu do szkód w **Kontenerze**/innym opakowaniu wysokość odszkodowania ustalana będzie w przypadku:
 - 1) naprawy **Kontenera**/innego opakowania nadającego się do naprawy – według rzeczywistych kosztów naprawy określonych na podstawie rachunku lub na podstawie wyceny kosztów naprawy sporządzonej przez eksperta powołanego przez Wartę lub przez Ubezpieczającego w porozumieniu z Wartą; wysokość odszkodowania nie może przekroczyć wartości **Kontenera**/innego opakowania określonej w dowodzie przyjęcia go do przewozu przez Ubezpieczającego
 - 2) utraty lub uszkodzenia **Kontenera**/innego opakowania w stopniu dyskwalifikującym go do naprawy – na podstawie wartości **Kontenera**/innego opakowania określonej w umowie przewozu/lub wg wartości rzeczywistej w miejscu i czasie załadowania, stanowiącej wartość rzeczy nowej pomniejszonej o stopień jej faktycznego zużycia
 - 3) uszkodzenia **Kontenera**/innego opakowania w stopniu umożliwiającym dalszą sprzedaż po obniżonej cenie – na podstawie różnicy pomiędzy wartością **Kontenera**/innego opakowania określoną w umowie przewozu/lub wg wartości rzeczywistej w miejscu i czasie załadowania, stanowiącej wartość rzeczy nowej pomniejszonej o stopień jej faktycznego zużycia, a ceną ustaloną w drodze przeceny.
8. W uzasadnionych przypadkach wysokość odszkodowania może być ustalona na podstawie kosztorysu sporządzonego przez rzeczoznawcę powołanego przez Wartę lub powołanego przez Ubezpieczającego w porozumieniu z Wartą.
9. Warta pokrywa także w granicach ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy ubezpieczenia:
 - 1) koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych za zgodą Warty w celu ustalenia okoliczności zdarzenia lub rozmiaru szkody
 - 2) uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczającego w celu zapobieżenia powstaniu szkody lub zmniejszenia jej rozmiaru – w tym koszty podniesienia i wyciągnięcia środka transportu, który uległ wypadkowi, jeśli jest to konieczne i uzasadnione celem ratowania przewożonego ładunku
 - 3) koszty związane z koniecznością przeładunku ładunku lub jego przechowywania i inne uzasadnione koszty związane z powstałą szkodą – oraz – w ramach limitu 5 000 EUR na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia – lub innego, ustalonego w umowie ubezpieczenia – koszty:
 - a) uprzątnięcia beużytecznego ładunku
 - b) utylizacji beużytecznego ładunku dokonywanej w związku z obowiązującymi przepisami lub nakazem władz
 - c) segregowania uszkodzonego ładunku
 - 4) koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu cywilnym wszczętym przeciwko Ubezpieczającemu, prowadzonym w uzgodnieniu z Wartą.
10. Od wysokości należnego odszkodowania Warta potrąca kwotę **Franszyzy redukcyjnej**, której wysokość określono w zależności od rodzaju ubezpieczenia lub rodzaju ładunku w umowie ubezpieczenia.
11. Jeśli wysokość należnego odszkodowania nie przekracza wysokości ustalonej **Franszyzy redukcyjnej** Warta nie jest zobowiązana do wypłaty odszkodowania.
12. Warta wypłaca odszkodowanie na podstawie ugody, uznania lub prawomocnego orzeczenia sądowego.

13. Odszkodowanie lub jego bezsporna część jest wypłacane osobie uprawnionej do otrzymania odszkodowania lub Ubezpieczającemu – jeśli za zgodą Warty zaspokoił on roszczenie osoby uprawnionej – w terminie 30 dni od daty otrzymania przez Wartę zawiadomienia o szkodzie.
14. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Warty albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.
15. Jeżeli osoba uprawniona do otrzymania odszkodowania posiada miejsce zamieszkania lub siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odszkodowanie wypłacane jest w złotych polskich. Natomiast jeżeli uprawnionym do odszkodowania jest osoba mająca miejsce zamieszkania lub siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odszkodowanie wypłacane jest w walucie obcej bezpośrednio za granicę. Przeliczenia walut obcych na złote polskie dokonywane są przy zastosowaniu kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu wystawienia polecenia wypłaty odszkodowania.
16. Jeśli Warta nie wypłaci odszkodowania w terminach określonych w ust.13 i 14 niniejszego paragrafu, to zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczającego, jeśli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie, o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczenia w całości lub w części. Jeśli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje tylko w części w stosunku do zgłoszonego roszczenia, Warta zawiadamia o tym pisemnie Ubezpieczającego lub osobę występującą z roszczeniem, wskazując okoliczności i podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz informując o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.

Roszczenia regresowe

§ 17

1. Z dniem zapłaty odszkodowania roszczenie Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na Wartę do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli Warta pokryła tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo w zaspokojeniu roszczeń, przed roszczeniami regresowymi Warty.
2. Ubezpieczający zobowiązany jest dokonać czynności niezbędnych dla zabezpieczenia skutecznego dochodzenia przez Wartę roszczeń regresowych do osób trzecich, odpowiedzialnych za powstanie szkody oraz przesłać do Warty odpowiednią dokumentację. Ubezpieczający zobowiązany jest ponadto podać do wiadomości Warty wszelkie znane mu okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla oceny odpowiedzialności osoby, w stosunku do której przysługiwać może roszczenie regresowe.
3. W przypadku, gdy Ubezpieczający z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa nie dokona czynności niezbędnych dla zabezpieczenia skutecznego dochodzenia przez Wartę roszczeń regresowych do osób trzecich odpowiedzialnych za powstanie szkody lub zrzeknie się bez zgody Warty praw przysługujących mu do osób trzecich odpowiedzialnych za powstanie szkody, Warta może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć.

Skargi i zażalenia

§ 18

1. Skargi, zażalenia w tym reklamacje mogą być składane przez Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia do Warty:
 - 1) w formie pisemnej na adres: skr. pocztowa 1020, 00-950 Warszawa,
 - 2) w formie elektronicznej za pomocą formularza www.warta.pl/reklamacje,
 - 3) telefonicznie pod nr 502 308 308,
 - 4) w każdej jednostce Warty, na piśmie doręczonym osobiście lub w formie ustnej do protokołu.
2. Warta rozpatrzy skargę, zażalenie lub reklamację w terminie 30 dni od daty wptywu i udzieli odpowiedzi w formie pisemnej przesyłką listową lub w formie elektronicznej na wniosek składającego skargę, zażalenie, reklamację. W szczególnie skomplikowanych przypadkach termin na udzielenie odpowiedzi może zostać przedłużony do 60 dni, o czym wnoszący skargę, zażalenie, reklamację zostanie uprzednio powiadomiony.
3. Organem właściwym do rozpatrzenia skargi, zażalenia, reklamacji jest jednostka organizacyjna wyznaczona przez Zarząd Warty.
4. Podmiotem uprawnionym do pozasądowego rozpatrywania sporów jest:
 - 1) Sąd Polubowny przy Komisji Nadzoru Finansowego (www.knf.gov.pl),
 - 2) Rzecznik Finansowy (www.rf.gov.pl).
5. W przypadku umów zawieranych przez Internet wniosek można złożyć dodatkowo za pośrednictwem platformy internetowej systemu rozstrzygania sporów (Platforma ODR) – adres: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/index.cfm?event=main.home2.show&lng=PL>.
6. Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia, spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Postanowienia końcowe

§ 19

1. Za zgodą stron umowa ubezpieczenia może zawierać postanowienia dodatkowe, odmienne od postanowień OWU. W razie wprowadzenia takich postanowień, OWU mają zastosowanie w takim zakresie, w jakim postanowienia dodatkowe nie stanowią inaczej.
2. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia związane z umową ubezpieczenia strony powinny składać na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia lub przysyłać listem poleconym, odpowiednio na adres wskazany przez Ubezpieczonego i na adres jednostki Warty, która zawarła umowę ubezpieczenia.
3. Jeżeli którakolwiek ze stron zmieniła adres lub siedzibę i nie zawiadomiła o tym drugiej strony, pismo skierowane do ostatniej znanej siedziby wywiera skutki prawne od chwili, w której by doszło, gdyby strona nie zmieniła siedziby.
4. W umowie ubezpieczenia strony mogą postanowić, że zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony umowy będą dostarczane drugiej stronie za pomocą listu elektronicznego (e-mail) na wskazany przez strony adres poczty elektronicznej.
5. Do umów ubezpieczenia zawieranych na podstawie niniejszych OWU mają zastosowanie przepisy prawa polskiego.
6. W sprawach nieuregulowanych w niniejszych OWU stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Ustawy o transporcie drogowym, Ustawy **Prawo przewozowe** oraz inne obowiązujące przepisy prawa polskiego.
7. W odniesieniu do umów ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego w ruchu międzynarodowym zastosowanie mają postanowienia **Konwencji CMR** oraz przepisy Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) z dnia 30 września 1957 roku.
8. Niniejsze OWU w powyższym brzmieniu mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 15 października 2022 roku.

Wiceprezes Zarządu

Grzegorz BIELEC

Prezes Zarządu

Jarosław PARKOT

INFORMACJA ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH DLA KLIENTA UBEZPIECZENIA KORPORACYJNE

WARTA dba o Pani/Pana dane, dlatego w trosce o ich bezpieczeństwo prosimy o zapoznanie się z klauzulami informacyjnymi dotyczącymi ich przetwarzania.

	DLA UBEZPIECZAJĄCEGO	DLA UBEZPIECZONEGO
ADMINISTRATOR I DANE KONTAKTOWE	Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, Rondo I. Daszyńskiego 1, 00-843 Warszawa („WARTA”). Z administratorem można się kontaktować pisemnie pod podanym adresem siedziby lub w sposób wskazany na stronie www.warta.pl .	WARTA uzyskała Pani/Pana dane osobowe od Ubezpieczającego w związku ze złożonym przez niego wnioskiem o sporządzenie oferty ubezpieczenia lub w związku z zawarciem umowy ubezpieczenia.
ZAKRES I ŹRÓDŁO DANYCH		
CEL, PODSTAWA PRAWNA I OKRES PRZETWARZANIA DANYCH	Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez WARTĘ w celu: 1) oceny ryzyka ubezpieczeniowego, wyliczenia składki ubezpieczeniowej oraz obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń; 2) zapobiegania i wykrywania przestępczości – na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej przez 5 lat, a w przypadku przedsiębiorców przez 10 lat od zawarcia umowy ubezpieczenia; 3) reasekuracji ryzyka – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. zmniejszenia ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawartą umową, do czasu upływu okresów przedawnienia roszczeń dla obsługi i wykonania umowy ubezpieczenia; 4) windykacji i dochodzenia roszczeń oraz obrony praw WARTY w postępowaniach przed sądami i organami państwowymi – na podstawie prawnie uzasadnionego interesu WARTY, tj. możliwości dochodzenia roszczeń lub obrony przed roszczeniami, do czasu upływu terminów przedawnienia roszczeń przysługujących WARCIE bądź przedawnienia karalności czynu popełnionego na szkodę WARTY; 5) marketingu własnych produktów lub usług WARTY, w tym profilowania w celu określenia preferencji lub potrzeb w zakresie produktów ubezpieczeniowych i finansowych oraz w celu przedstawienia odpowiedniej oferty, na podstawie prawnie uzasadnionego interesu realizowanego przez WARTĘ, tj. promowania własnych produktów lub usług WARTY, do czasu wyrażenia przez Panią/ Pana sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w tym celu; 6) dochodzenia roszczeń regresowych przez WARTĘ (w przypadku wypłaty przez WARTĘ odszkodowania na Pani/Pana rzecz za szkodę wyrządzoną przez osobę trzecią) – na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących Pani/Panu względem osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę; 7) likwidacji szkody (o ile zostanie zgłoszona), w tym obsługi zgłoszenia, wydania decyzji ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia – na podstawie umowy, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz przepisów kodeksu cywilnego, do momentu wydania przez WARTĘ decyzji w przedmiocie wypłaty odszkodowania lub innego świadczenia, a także w celu rozpatrzenia reklamacji (o ile zostanie złożona) – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po upływie tego okresu w celach archiwizacyjnych na wypadek zgłoszenia kolejnej szkody lub dodatkowych roszczeń – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. obrony przed roszczeniami, przez okres przedawnienia przysługujących Pani/Panu roszczeń; 8) ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości, w tym w celach statystycznych, na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przez okres obowiązywania umowy, przez okres likwidacji szkody w przypadku zgłoszenia szkody lub innego roszczenia oraz przez czas trwania ewentualnych postępowań sądowych związanych z dochodzeniem przez Panią/Pana roszczeniem; 9) rachunkowym, na podstawie przepisów o rachunkowości, przez okres wskazany w tych przepisach, przedłużony o okres dochodzenia roszczeń; 10) oceny satysfakcji z usług WARTY – na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli przebiegu i podnoszenia standardów realizowanych usług na podstawie zebranych przez WARTĘ opinii, przez okres obowiązywania umowy ubezpieczenia a także w okresie następującym po rozpatrzeniu roszczeń o wypłatę odszkodowania lub świadczenia zgłoszonych do WARTY; 11) rozpatrywania wniosków, skarg i reklamacji innych niż związane z procesem likwidacji szkody – na podstawie przepisów o rozpatrywaniu reklamacji, a po ich rozpatrzeniu, w celach archiwizacyjnych, na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, tj. kontroli prawidłowości prowadzenia tych postępowań.	
DO CZEGO PRZYSŁUGUJE PANI/PANU PRAWO	Przysługuje Pani/Panu prawo do: 1) dostępu do swoich danych – czyli uzyskania od WARTY potwierdzenia, czy przetwarzane są Pani/Pana dane osobowe; uzyskania ich kopii oraz informacji m.in. o: celach przetwarzania, kategoriach danych, kategoriach odbiorców danych, planowanym okresie ich przechowywania i źródle ich pozyskania przez WARTĘ; 2) ich sprostowania – czyli poprawienia lub uzupełnienia dotyczących Pani/Pana danych osobowych, które są nieprawidłowe lub niekompletne; 3) ich usunięcia – w przypadkach wskazanych w art. 17 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, w szczególności w przypadku, gdy dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane, lub złożony został skuteczny sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych (o ile nie zakłada to realizacji umowy lub obowiązków WARTY wynikających z przepisów prawa); 4) ograniczenia przetwarzania – czyli zaprzestania przetwarzania, w szczególności, gdy kwestionuje Pani/Pan prawidłowość danych osobowych lub wnosi sprzeciw wobec ich przetwarzania – na okres pozwalający WARCIE zweryfikować zasadność żądania; 5) przenoszenia swoich danych – czyli do uzyskania od WARTY w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego Pani/Pana danych osobowych, które Pani/Pan dostarczył(a) WARCIE i które WARTA przetwarza na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie zawartej z Panią/Panem umowy. Ponadto ma Pani/Pan prawo żądać, aby WARTA przesłała innemu administratorowi Pani/Pana dane osobowe, o ile jest to technicznie możliwe; 6) wniesienia sprzeciwu z przyczyn związanych ze szczególną sytuacją wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na podstawie prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez WARTĘ, w tym profilowania na tej podstawie, oraz do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; Pomimo sprzeciwu WARTA jest uprawniona w dalszym ciągu przetwarzać te dane osobowe, jeżeli wykáže istnienie ważnych, prawnie uzasadnionych podstaw do przetwarzania, nadrzędnych wobec interesów, praw i wolności osoby, której dane dotyczą, lub podstaw do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń. Przysługuje Pani/Panu prawo do wniesienia w dowolnym momencie sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych na potrzeby marketingu bezpośredniego przez WARTĘ; 7) wniesienia skargi do Organu Nadzoru w zakresie danych osobowych (jest nim Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych). Jeżeli wyraził(a) Pani/Pan zgodę na przetwarzanie danych osobowych, ma Pani/Pan prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie. Cofnięcie zgody pozostaje bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej cofnięciem. Przysługuje Pani/Panu prawo do uzyskania interwencji ze strony pracownika WARTY wobec decyzji opierającej się na zautomatyzowanym przetwarzaniu, do wyrażania własnego stanowiska i do zakwestionowania tej decyzji poprzez kontakt z WARTĄ przez jej agenta, infolinię lub wysłanie wiadomości na adres e-mail: IOD@warta.pl .	
DANE KONTAKTOWE INSPEKTORA OCHRONY DANYCH	W celu cofnięcia zgody lub skorzystania z przysługujących praw należy się skontaktować z inspektorem ochrony danych lub agentem. Kontakt z inspektorem jest możliwy drogą elektroniczną poprzez: IOD@warta.pl lub drogą pisemną pod adresem siedziby WARTY podanym powyżej. Dane inspektora dostępne są na stronie internetowej: www.warta.pl w zakładce „Kontakt”. Kontakt z agentem ubezpieczeniowym jest możliwy osobiście lub drogą telefoniczną.	
ODBIORCY DANYCH	Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być: inne zakłady ubezpieczeń lub inne zakłady reasekuracji, Komisja Nadzoru Finansowego, Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny, Centralna Ewidencja Pojazdów, biura informacji gospodarczej i biura informacji kredytowej, Rzecznik Finansowy, organy administracji państwowej, o ile nie żądają udostępnienia w związku z toczącym się postępowaniem, a obowiązek udostępnienia danych wynika z przepisów prawa, dostawcy usług assistance będących przedmiotem ubezpieczenia. Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie WARTY, m.in. dostawcom usług IT mającym siedzibę w Polsce lub na obszarze EOG, dostawcom usług archiwizacji dokumentacji, likwidacji szkód, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, kancelariom prawnym świadczącym wsparcie prawne, rzeczoznawcom majątkowym lub orzecznikom medycznym, agencjom marketingowym czy też agentom ubezpieczeniowym obsługującym umowę ubezpieczenia – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z WARTĄ i wyłącznie zgodnie z jej poleceniami.	
INNE ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA DANYCH	WARTA zbiera dane od podmiotów zewnętrznych, tj.: od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego – w zakresie np. historii szkodowości; Centralnej Ewidencji Pojazdów – w zakresie historii pojazdu; biur informacji gospodarczej oraz biur informacji kredytowej – w zakresie oceny wiarygodności płatniczej, o ile została udzielona w tym zakresie zgoda; innych zakładów ubezpieczeń – w zakresie zgłoszonych zdarzeń; placówek medycznych – w zakresie informacji o stanie zdrowia, o ile została wyrażona zgoda; dostawców usług assistance – w zakresie przebiegu i rezultatów wykonanych usług; w przypadku przedsiębiorców – z rejestru podmiotów gospodarki narodowej (REGON) prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w zakresie danych tam ujawnionych w celu weryfikacji ich poprawności oraz od innych podmiotów – w zakresie niezbędnym do oceny ryzyka, wykonania umowy lub oceny zgłoszonego roszczenia.	
OBOWIĄZEK PODANIA DANYCH	Podanie danych jest niezbędne do zawarcia umowy, jak również może wynikać z przepisów prawa – brak podania tych danych może uniemożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia. Podanie danych do celów marketingowych jest dobrowolne.	

